

Arkeologisk steg 1-utredning i Myggenäs

Arkeologisk steg 1-utredning
Myggenäs 9:1 med flera
Valla socken, Tjörns kommun
Mats Hellgren
Kulturmiljö, Förvaltningen för kulturutveckling
KU Arkeologisk rapport 2021 :25

Arkeologisk steg 1-utredning i Myggenäs

Arkeologisk steg 1-utredning
Myggenäs 9:1 med flera
Valla socken, Tjörns kommun
Mats Hellgren
Kulturmiljö, Förvaltningen för kulturutveckling
KU Arkeologisk rapport 2021:25

Författare Mats Hellgren

Grafisk form, layout och teknisk redigering Gabriella Kalmar

Omslagsbild Fotot visar del av en stengärdesgård från väster. Foto taget av Mats Hellgren.

Förvaltningen för kulturutveckling

Vänerparken 13

462 35 Vänersborg

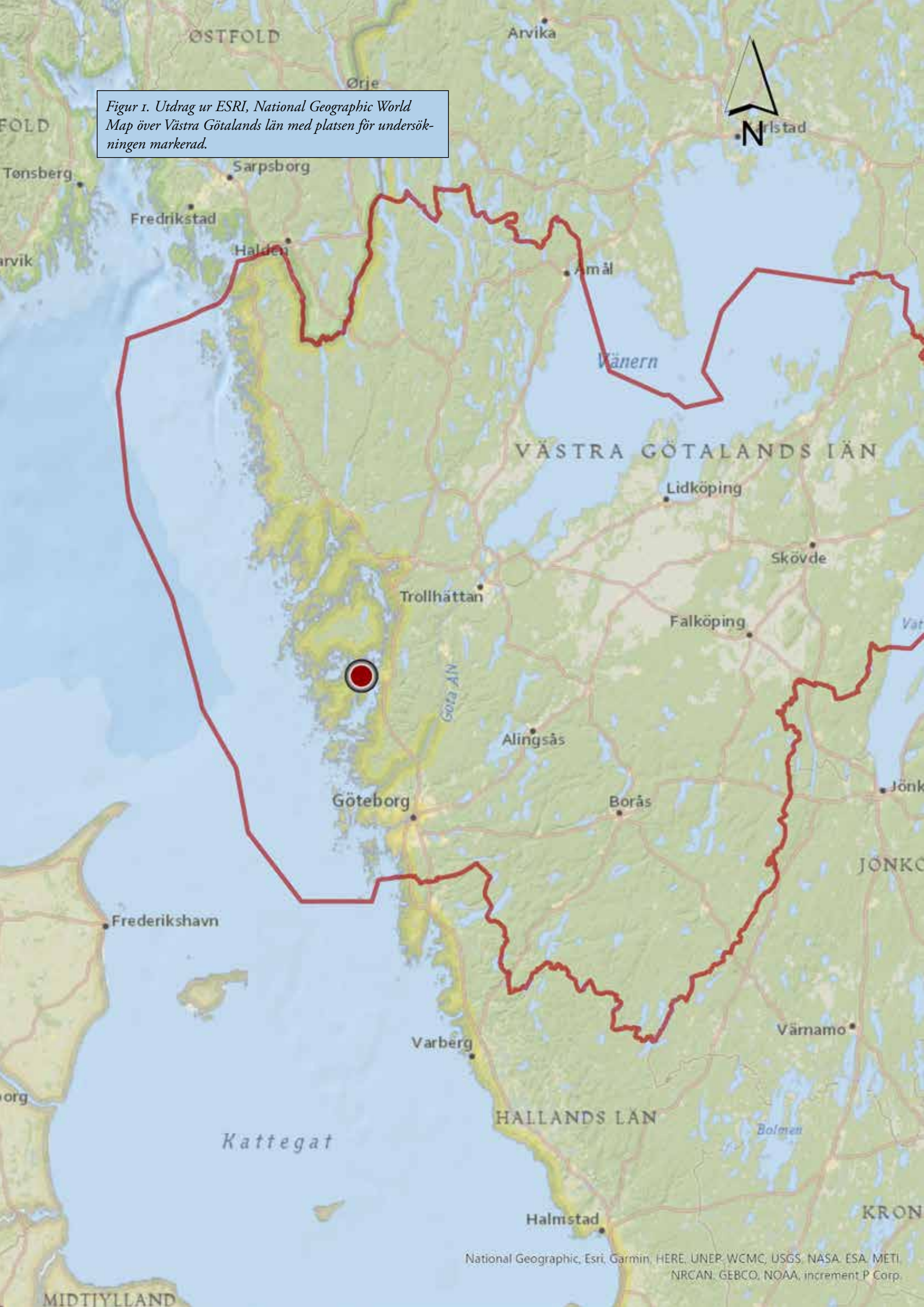
tel. 010-441 42 00

<http://vgregion.se/kulturutveckling>

Innehåll

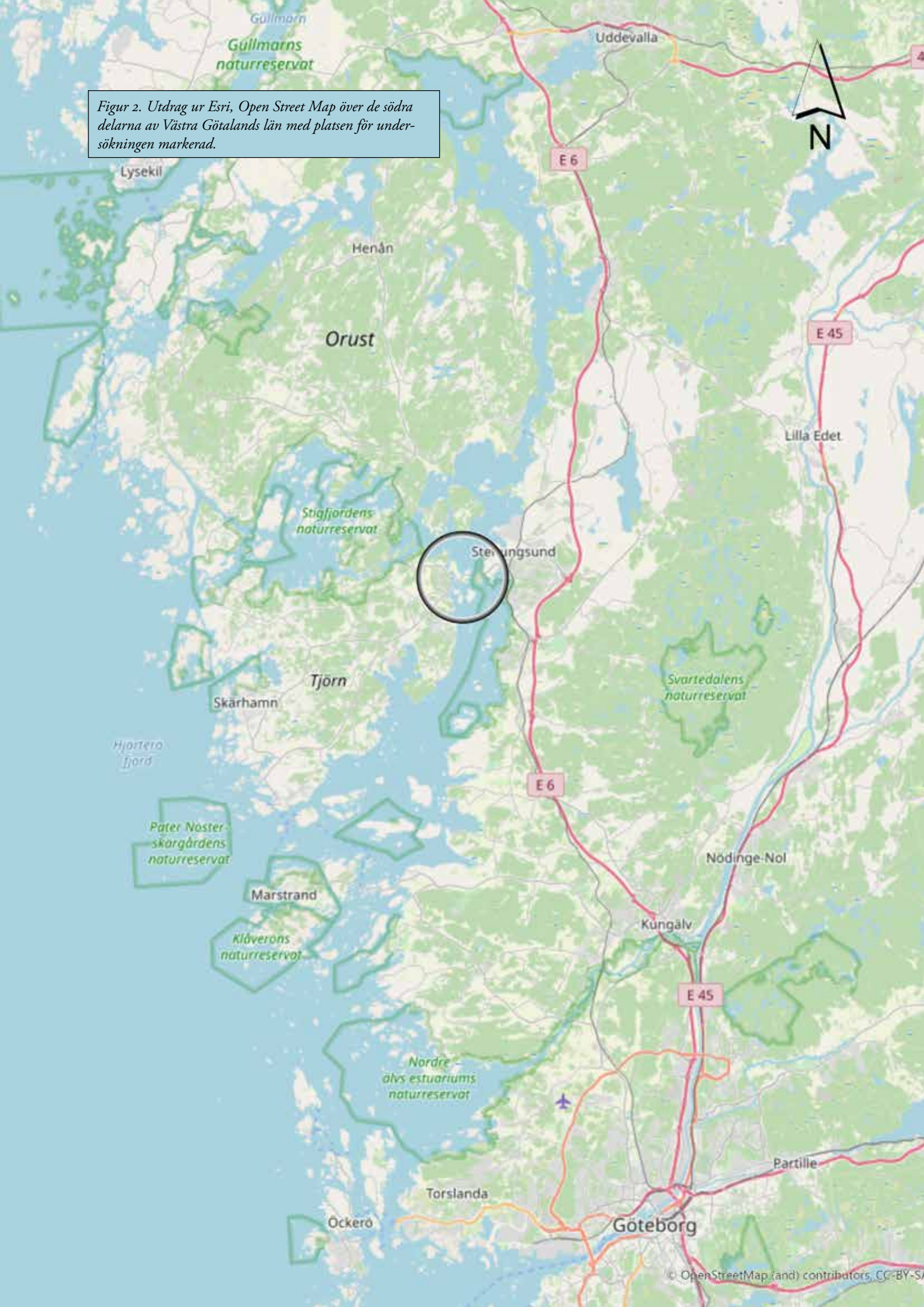
Sammanfattning	8
Bakgrund	8
Landskap och fornlämningar	8
Syfte och metod	8
Arkiv- och kartstudier	10
Genomförande och resultat	10
Sammanfattning och åtgärdsförslag	10
Litteratur	12
Otryckta källor	12
Tekniska och administrativa uppgifter	13

Figur 1. Utdrag ur ESRI, National Geographic World Map över Västra Götalands län med platsen för undersökningen markerad.

Figur 2. Utdrag ur Esri, Open Street Map över de södra delarna av Västra Götalands län med platsen för undersökningen markerad.

Figur 3. Foto som visar del av en påträffad jordkällare. Foto: Mats Hellgren.

Sammanfattning

Efter genomförd undersökning gjordes bedömningen att det inte fanns något av arkeologiskt intresse inom det aktuella området. Med anledning av detta anser Förvaltningen för kulturutveckling VGR att inga ytterligare arkeologiska åtgärder är nödvändiga.

Bakgrund

Med anledning av planerad nybyggnation inom fastigheten Myggenäs 9:1 med flera i Tjörns kommun ansåg länsstyrelsen i Västra Götalands län att en arkeologisk steg 1-utredning var nödvändig för att klargöra huruvida det fanns behov av ytterligare arkeologiska undersökningar av området.

Undersökningen skedde i enlighet med beslut från länsstyrelsen (diarienummer 431-2961-2021) och fältarbetet genomfördes 25 februari 2021. Arkeologisk personal utgjordes av Mats Hellgren och Johanna Lega båda anställda vid Förvaltningen för kulturutveckling VGR.

Landskap och fornlämningar

Det aktuella området var cirka 5 hektar stort och utgjordes av ett hagmarksområde i söder och i väster och av ett bergsområde i nordost. Undersökningsområdet avgränsades i norr och öster av bilväg, av fastighetsgräns i väster och av berg i söder. Området var beläget 5–20 meter över havsnivå och den geologiska undergrunden utgjordes av lera, berg och av sand. I södra delen av området finns en mindre å i nordväst-sydostlig riktning.

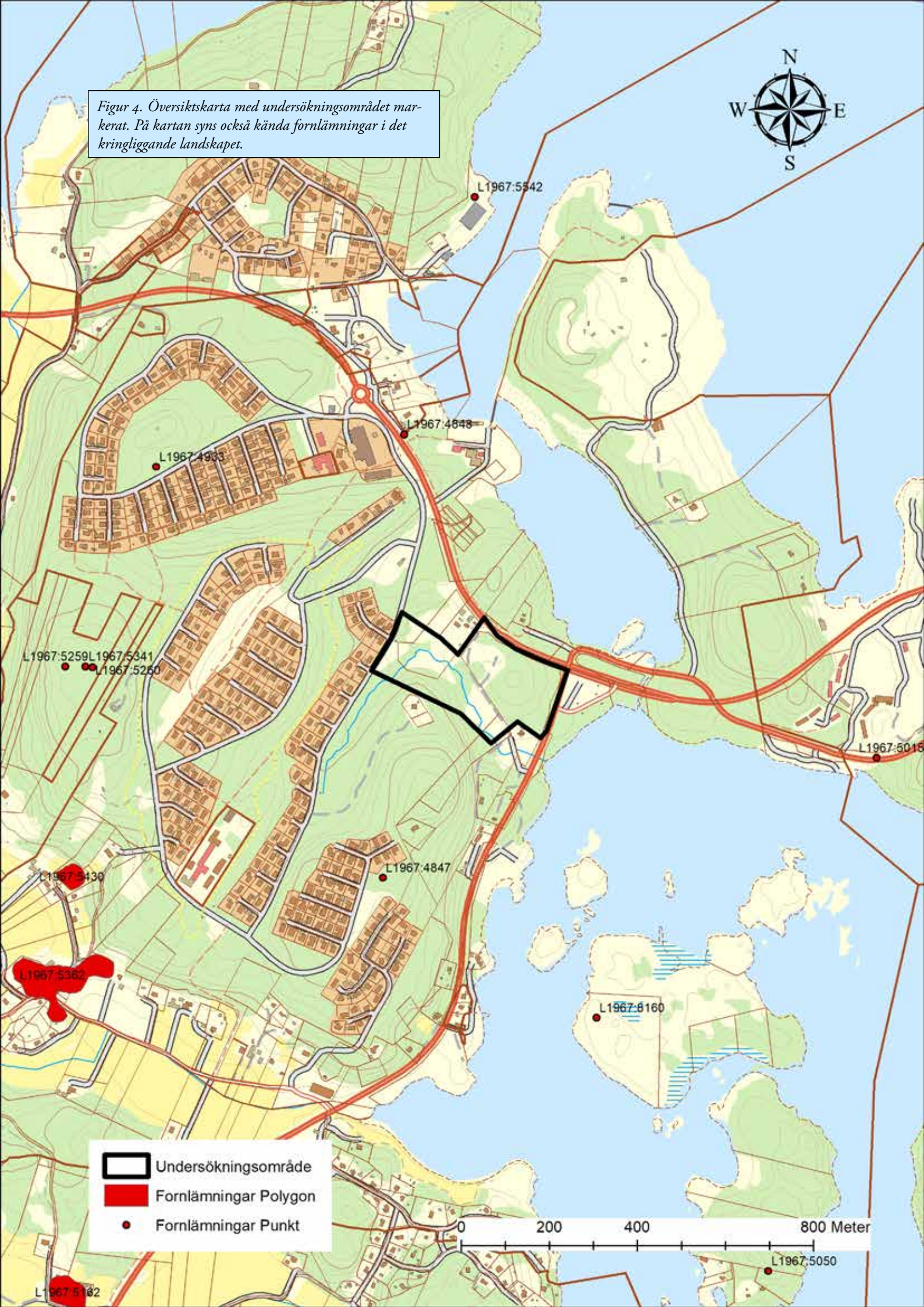
Det finns inga kända fornlämningar eller övriga kulturhistoriska lämningar inom undersökningsområdet. Fornlämningsskildern i närområdet är sparsam och de närmast kända lämningarna är belägna omkring en kilometer bort och utgörs av ett röse (LI967:8160), två boplatser (LI967:5430, LI967:4848), en bytomt/gårdstomt (LI967:5362) och ett borttaget röse (LI967:5015).

Syfte och metod

Syftet med undersökningen var att klargöra om det fanns okända fornlämningar eller lämpliga lägen som kunde motivera fortsatta arkeologiska undersökningar av det aktuella området.

Figur 4. Översiktskarta med undersökningsområdet markerat. På kartan syns också kända fornlämningar i det kringliggande landskapet.

- Undersökningsområde
- Fornlämningar Polygon
- Fornlämningar Punkt

0 200 400 800 Meter

Innan fältarbetet i form av okulär inventering påbörjades gjordes en genomgång av det historiska arkivmaterialet där bland annat äldre kartmaterial studerades.

Arkiv- och kartstudier

Det historiska kartmaterialet visade att merparten av undersökningsområdet nyttjades som utmarksområde ända fram till början av 1900-talet då flera lågt liggande områden började användas för åkerbruk.

En karta från 1842 visar det då fanns två mindre åkrar på vardera sidan om ån i sydöstra hörnet av undersökningsområdet. Kartan visar också att det strax utanför området i sydost fanns ett båtmansboställe. Denna bostad kom sedermera att benämnas Sjötorpet.

Genomförande och resultat

I samband med en okulär inventering av undersökningsområdet kunde lämningar efter en jordkällare konstateras. Det historiska kartmaterialet visar att källaren har tillhört det ovannämnda båtmansbostället. Jordkällaren registrerades som övrig kulturhistorisk lämning i kulturmiljöregistret och erhöll lämningsnummer L2021:4337.

Därutöver resulterade undersökning i inmätningar av ett flertal stenmurar där merparten utgörs av befintliga gränser. De övriga murarna skapades i samband med att ny åkermark etablerades under 1900-talets första halva.

Figur 5. Utsnitt av Laga skifteskarta från 1842. I kartans nedre halva syns ån (nr 376) och i kartans mittområde syns de båda åkrarna (nr 375 och 377) belägna invid ån.

Sammanfattning och åtgärdsförslag

Undersökningen resulterade i att inga okända fornlämningar påträffades. Bortsett från en lämning efter en jordkällare framkom inget av arkeologiskt intresse.

Med anledning av undersökningsresultatet anser Förvaltningen för kulturutveckling VGR att det inte är nödvändigt med ytterligare arkeologiska insatser.

Inga avvikelser i förhållande till undersökningsplanen skedde.

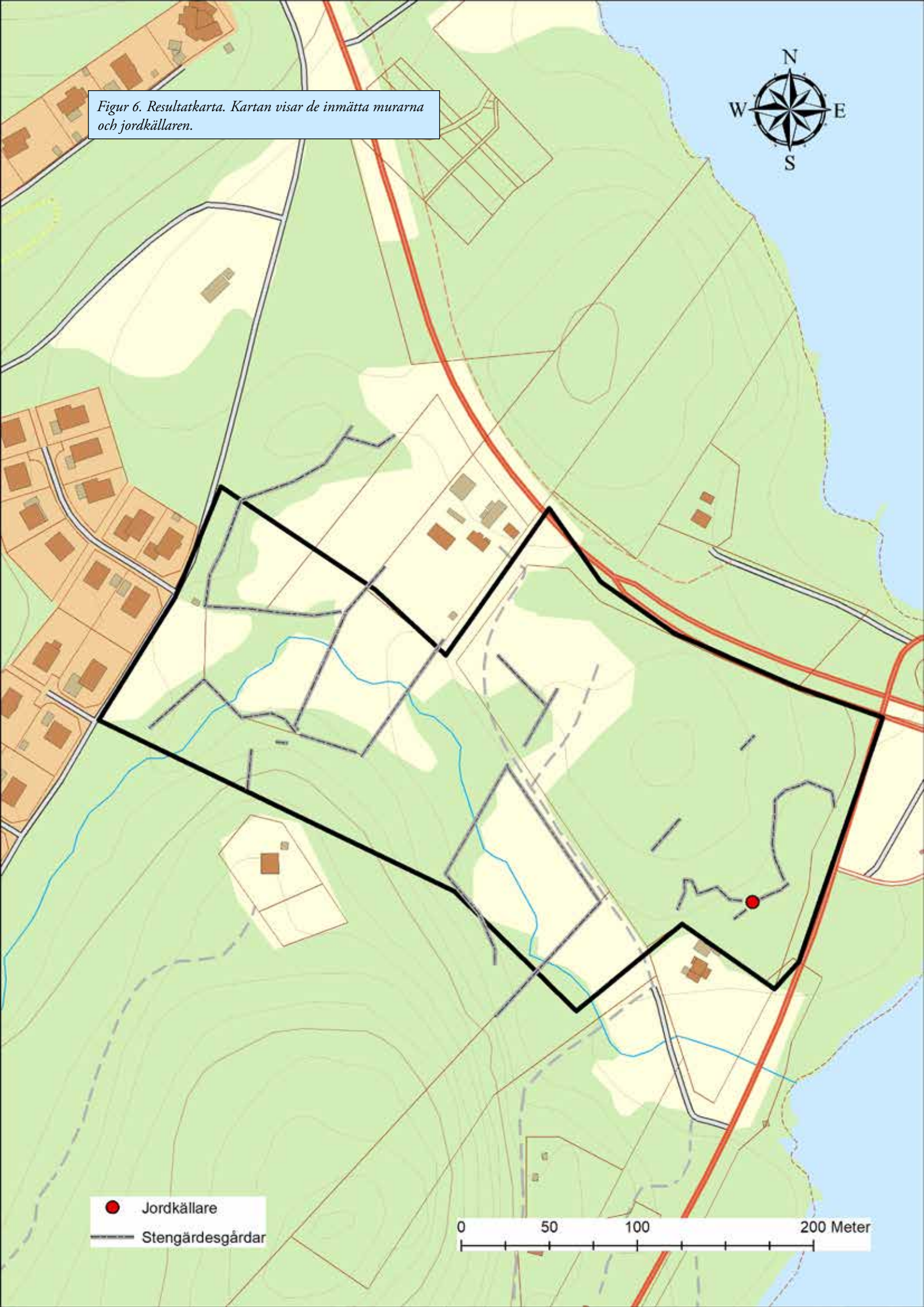

Figur 6. Resultatkarta. Kartan visar de inmätta murarna och jordkällaren.

- Jordkällare
- Stengärdesgårdar

0 50 100 200 Meter

Litteratur

Otryckta källor

Lantmäterienheternas arkiv:

I4-VAL-170, Myggenäs, Laga skifte 1842

Fornreg. Riksantikvarieämbetets registerverktyg för information om arkeologiska lämningar och uppdrag (tidigare FMIS)

Jordartskartan, Sveriges geologiska undersökning (SGU)

Tekniska och administrativa uppgifter

Lst dnr:	431-2961-2021
KU dnr:	2020-00220
KU pnr:	14540
Län:	Västra Götalands län
Kommun:	Tjörn
Socken:	Valla
Fastighet:	Myggenäs 9:1 med flera
Läge:	N 6439700, E 308660
Koordinatsystem:	SWEREF 99 TM
Uppdragsgivare:	Tjörns kommun
Ansvarig institution:	Förvaltningen för kulturutveckling kulturmiljö
Fältpersonal:	Mats Hellgren, Johanna Lega
Fältarbetstid:	8 timmar
Arkiv:	Handlingar förvaras digitalt i Förvaltningen för kulturutvecklings diarium
Fynd:	Inga fynd tillvaratogs
Rapporten finns tillgänglig på:	https://app.raa.se/oppnadata/forndok

Förvaltningen för kulturutveckling bildades 1 januari 2020 och är en sammanslagning av de tidigare förvaltningarna Kultur i Väst och Västarvet.

